

**Uchwała Nr III/9/14
Rady Miejskiej w Lubawce
z dnia 30 grudnia 2014 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹, art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.), art. 5 ust. 1, art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubawka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr III/9/14
Rady Miejskiej w Lubawce
z dnia 30 grudnia 2014 roku

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015

Grudzień 2014 r.

I. Wstęp

Patologia społeczna zwana również społeczną dezorganizacją czy społeczną dysfunkcją oznacza stan zakłócenia równowagi społecznej, czego przejawem jest osłabienie więzi społecznych, utrudnienia w realizacji pewnych wartości i potrzeb, zachwianie systemu norm, oraz nieskuteczność kontroli społecznej.

Patologia społeczna jest zjawiskiem związanym z zachowaniem się jednostek i grup społecznych niezgodnych z powszechnie obowiązującymi normami i wartościami. Zjawisko to zatacza obecnie coraz szersze kręgi i obejmuje coraz młodsze osoby, a nawet dzieci. Zaczyna być poważnym problemem społecznym, zwłaszcza w szkołach oraz wśród osób bezrobotnych. Szczególnie niepokojące zjawiska to alkoholizm, narkomania oraz przestępczość, w tym przemoc w rodzinie, które z czasem decydują o społecznym wykluczeniu i marginalizacji znacznych grup osób. Ponieważ problem staje się poważny i szybko przybiera na sile należy promować prawidłowe wzorce i postawy.

Nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest często nie tylko podłożem problemów, z którymi zgłaszają się klienci, ale również zasadniczą przeszkodą w osiągnięciu trwałej poprawy ich sytuacji życiowej. Konsekwencje dotyczą nie tylko pijących, ale również ich najbliższe otoczenie, a zwłaszcza członków rodziny, utrudniając im, a czasem wręcz uniemożliwiając, realizację podstawowych potrzeb materialnych, psychologicznych i społecznych.

Używanie substancji psychoaktywnych jest główną przyczyną przemocy w rodzinie. Analizując procedury Niebieskiej Karty wywnioskowano, że w 80 % rodzin, w których występuje zjawisko przemocy współwystępuje także alkoholizm.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 r. podaje, że liczbę osób uzależnionych w Polsce szacuje się na ok. 600 tysięcy, natomiast osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln.

Pod koniec 2013 r. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii opublikowało „Raport Krajowy nt. zjawiska narkomanii w Polsce.” Z opracowania tego wynika, że od heroiny uzależnionych jest około 20 tys. Polaków. Z przytaczanych w raporcie danych wywnioskowano, że najczęściej stosowanym narkotykiem przez statystycznego Polaka jest marihuana, druga w kolejności Amfetamina, potem tabletki Ecstasy, grzybki halucynogenne i pastylki LSD. Drastycznie wzrasta także używanie wszelkiego rodzaju leków o działaniu psychoaktywnym.

Niepokojącym jest fakt, że wśród młodzieży szkolnej zwiększa się zainteresowanie nowymi substancjami psychoaktywnymi, w tym dopalaczami.

Biorąc pod uwagę ogrom szkód zdrowotnych, społecznych oraz skalę problemu używania alkoholu i narkotyków i coraz młodszy wiek inicjacji i eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi koniecznym jest prowadzenie działań naprawczych oraz profilaktycznych. Istotnym ogniwem w realizacji tych zadań są gminy. Do zadań własnych samorządu należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

Dokument niniejszy opiera się na inspirowaniu i współdziałaniu różnych podmiotów aktywnych w obszarze uzależnień. Jego głównym zadaniem jest prowadzenie szeroko rozumianych działań naprawczych, profilaktycznych i ograniczenie problemów wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i wykluczeniu społecznemu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych, zwany dalej Programem określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy Lubawka prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym Programie, stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych w latach poprzednich.

Najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu – oprócz przywołanych w podstawie prawnej przepisów są:

- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016;
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2007 – 2015;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2016.
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Lubawka na lata 2014 – 2020.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 roku.

II. Cele główne Programu:

1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów narkotykowych.

III. Cele szczegółowe Programu:

1. Podnoszenie poziomu świadomości, wrażliwości, reagowania społecznego i udzielanie stosownej pomocy w zakresie choroby alkoholowej i narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat szkodliwości wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej, nadużywania i uzależnienia od alkoholu i innych używek.
3. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo – wychowawczych, kulturalno – oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych.
4. Motywowanie uzależnionych oraz pijących szkodliwie do zmiany trybu życia, w tym podjęcia leczenia odwykowego.
5. Współpraca z instytucjami, osobami fizycznymi i prawnymi służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.
6. Zwiększenie świadomości rodziców na temat współczesnych zagrożeń (uzależnienia, przemoc).
7. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

IV. Realizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawce oraz instytucjami działającymi na terenie gminy Lubawka oraz powiatu kamiennogórskiego, w tym:

1. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze z/s w Kamiennej Górze.
2. Zamiejscowy Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze.
3. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze.
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze
5. Komisariat Policji w Lubawce
6. Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze
7. Szkoły z terenu Gminy Lubawka
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubawce
9. Przychodnia "Gambit" w Lubawce
10. Lokalne i ponadlokalne organizacje pozarządowe i instytucje kościelne
11. Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze
12. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Lubawce
13. Straż Miejska w Lubawce
14. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Miejsko – Gminne w Lubawce
15. Sołectwa gminy Lubawka

V. Źródła i zasady finansowania Programu.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015 są dochody Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.).
2. Inne środki.

VI. Analiza sytuacji w gminie dotycząca problemów uzależnień w 2014 r.

Struktura ludności:

W gminie Lubawka (wg stanu na dzień 11.12.2014 r.) zamieszkują **11262** osoby, z czego w Lubawce – **6251 osób**, a na terenie 14 wsi – **5011 osób**.

Według grupy ekonomicznej:

wiek przedprodukcyjny – **1919 osób**
wiek produkcyjny – **7809 osób**
wiek poprodukcyjny – **1534 osoby**

Zjawisko bezrobocia, stan na 30.11.2014 r.

Ogółem zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu gminy Lubawka – **521 osób**
- osoby poniżej 25 roku życia – **63 osoby**,
- osoby po 50 roku życia – **187 osób**,
- osoby niepełnosprawne – **40 osób**.

Pomoc społeczna

Do dnia **30.11.2014 r.** na pomoc społeczną wydatkowano kwotę **1 345 885,98 zł**, w ramach której objęto pomocą **362** rodziny. Ze środków na pomoc społeczną, kwotę **404 266,13 zł (ok. 30 %)** przeznaczono na wsparcie dla **116** rodzin z problemem alkoholowym oraz **8** z problemem narkotykowym.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Dla gminy uchwalony został limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w liczbie **55**, w tym: **35** sklepów i **20** punktów gastronomicznych.

Badania monitoringowe - przeprowadzone w 2012 r.

Zgodnie z Rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015, badania monitoringowe nt. problemu alkoholowego i narkotykowego przeprowadza się raz na okres 4 lat. Ostatnie badania w tym zakresie przeprowadzono na terenie Gminy Lubawka w grudniu 2012 roku.

Badanie monitoringowe przeprowadzono metodą ankietową wśród 277 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych Zespołu Szkół Publicznych w Chełmsku Śląskim oraz Zespołu Szkół Publicznych w Lubawce. Przeprowadzono je wśród respondentów w wieku 12 – 16 lat. Ankieta była anonimowa i składała się z 16 pytań zamkniętych.

Analiza badań pozwoliła stwierdzić, że największą wiedzę na temat zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających mają uczniowie III klas gimnazjalnych. 75 respondentów twierdziło że ich wiedza na powyższy temat jest średnia. Najmniejszym zaś zasobem informacji w tym zakresie wykazali się uczniowie klas VI Szkół Podstawowych.

Wg badań niepokojącym jest źródło informacji, z jakiego młodzież szkolna korzysta aby uzyskać wiedzę na temat środków psychoaktywnych. Aż 120 badanych twierdzi, że informacje nt. używania środków psychoaktywnych zdobywa z internetu, który wg specjalistów z zakresu psychoterapii uzależnień nie jest wiarygodny. Kolejnym źródłem informacji nt. zagrożeń płynących z używania środków odurzających dla uczniów są rodzice. 114 osób wybrało właśnie tę odpowiedź. Badając najczęściej używane środki psychoaktywne wśród młodzieży szkolnej, ustalono, że najczęściej uczniowie korzystają z papierosów. 229 osób wskazało właśnie tę odpowiedź. Na pytanie dotyczące używania narkotyków przez najbliższych rówieśników, badani odpowiedzieli w przeważającej większości, że ich koledzy nie używają tych substancji. Znaczna większość badanych (246 osób) twierdzi, że nigdy nie spożywała narkotyków.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono również, że w sytuacjach problemowych uczniowie najczęściej zwracają się do rodziców. 168 osób wybrało właśnie tę odpowiedź. Na kolejnym miejscu znaleźli się natomiast rówieśnicy (114 osób).

Badani wskazują, że najłatwiej zdobyć środki odurzające (alkohol, narkotyki) w klubach i dyskotekach. 136 respondentów wskazało na te miejsca. Z przeprowadzonych badań wynika, że połowa respondentów spotkała się w szkole z propozycją spożycia alkoholu.

Przeprowadzona diagnoza pokazuje, że w działaniach profilaktycznych należy położyć nacisk na wzmocnienie relacji rodzinnych, gdyż dla większości badanych to właśnie rodzice są istotnym źródłem informacji oraz autorytetem w wielu istotnych kwestiach życia.

Niewątpliwie ważnym działaniem wzmocniającym właściwe postawy wśród młodych ludzi jest prowadzenie szeroko pojętej profilaktyki w środowisku szkolnym. Poprzez takie działania należy ukazać młodzieży szkody społeczne oraz zdrowotne, płynące z używania substancji psychoaktywnych, krzewić postawy asertywne oraz wskazać właściwe formy spędzania wolnego czasu bez używek (alkoholu, narkotyków).

W marcu 2014 r. w szkołach podstawowych na terenie Gminy Lubawka przeprowadzono Program Profilaktyczny „Można inaczej”. Jednym z elementów programu było badanie ankietowe wśród uczniów klas 4 – 6 nt. występowania problemu alkoholowego i problemu przemocy w rodzinie. Badanie przeprowadzono wśród 252 uczniów. Problematyka badawcza koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących spożywania alkoholu oraz występowania przemocy domowej w rodzinach uczniów objętych programem profilaktycznym. Wyniki tej ankiety przedstawiono poniżej.

Na pytanie: Czy kiedykolwiek chciałeś aby Twój rodzic/Twoi rodzice przestali pić alkohol? więcej, niż co trzeci badany uczeń (35%) odpowiedział, że chciał aby jego rodzic/rodzice przestali pić alkohol, a 8% badanych nie udzieliło odpowiedzi.

Na pytanie: Czy kiedykolwiek pomyślałeś, że któreś z Twoich rodziców ma problem z powodu picia alkoholu? łącznie 15% badanych uczniów uznaje, że ich rodzic ma problem alkoholowy, a 1% uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Co piąty badany uczeń chciałby wylać alkohol należący do rodziców, a kolejne 3% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

15% badanych uczniów przyznaje, że jego rodzic uderzył go lub krzyczał na niego będąc pod wpływem alkoholu, zaś 4% nie odpowiedziało na to pytanie.

Co dziesiąty badany uczeń myślał, że jego rodzice mogliby się rozwieść z powodu alkoholu, co dwudziesty – nie odpowiedział na to pytanie.

6% wszystkich badanych uczniów twierdzi, że rodzice szarpali się z sobą pod wpływem alkoholu, a co dziesiąty uczeń nie odpowiedział na to pytanie.

8% badanych przyznaje, że zdarzało się, iż nie mogli zasnąć ponieważ któreś z rodziców piło alkohol, 4% natomiast nie udzieliło żadnej odpowiedzi.

Zdecydowana większość respondentów przyznaje, że w ich domach zdarzają się kłótnie. 8% uczniów przyznaje, że zdarzają się one często.

Określając swoje zachowanie podczas kłótni rodziców – uczniowie najczęściej twierdzą, że bronią któregoś z rodziców lub wychodzą z domu. 40 uczniów (16%) ze wszystkich szkół wybrało odpowiedź inne – nie określając jednak jakie są to zachowania.

Więcej niż 1/5 ankietowanych uczniów przyznaje, że w ich domach dochodzi – z różną częstotliwością – do aktów przemocy. Wymieniając formy przemocy, badani uczniowie najczęściej wskazywali – wyzwiska – 30 wyborów, popychanie lub bicie – kształtują się na zbliżonym poziomie: kolejno 17 i 18 wyborów, szarpanie jako formę przemocy wskazało 12 uczniów.

Jako sprawce przemocy badani uczniowie wskazywali najczęściej inną osobę – 24 wybory (konkubent/przyjaciel domu). 19 uczniów wskazuje któregoś z rodziców lub oboje rodziców.

Jako ofiarę przemocy ankietowani wymieniają najczęściej rodzeństwo (23 wybory) i siebie (21 wyborów), kolejno: babcię lub dziadka – 6 wyborów i inną osobę – 5 wyborów.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2014 roku.

W 2014 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych działalność służąca pomocy osobom nadużywającym substancji psychoaktywnych skupiała się m.in. na działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych. Łącznie w okresie od 01.01.2014 r. do 12.12.2014 r. w PK przeprowadzono 815 konsultacji indywidualnych i 78 zajęć grupowych, z których skorzystało 106 osób. Wśród nich były osoby uzależnione od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. Zgłaszali się również klienci szkodliwie przyjmujący środki uzależniające. W ramach Punktu Konsultacyjnego odbywały się także konsultacje dla osób współuzależnionych oraz funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych oraz stosujących przemoc w rodzinie.

W 2014 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce obradowała na 10 posiedzeniach, które odbywały się zazwyczaj w każdą ostatnią środę miesiąca. W tym okresie tut. Komisja przeprowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia z 58 osobami. Te i pozostałe postępowania w przedmiocie leczenia uzależnień przeprowadzał specjalista ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, zatrudniony w MGOPS w Lubawce. Wnioskodawcami o podjęcie postępowania o leczenie odwykowe najczęściej byli najbliżsi członkowie rodziny osoby pijącej oraz Przewodniczący Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Sprawy 21 osób zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze, celem wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w systemie stacjonarnym. 45 osób, zmotywowanych przez pracowników socjalnych MGOPS w Lubawce, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce oraz grup roboczych podjęło leczenie w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2014 r. udzielono także wsparcia w formie bezpłatnych kart przejazdu na terapię w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Kamiennej Górze. Podstawą wydania kart było pisemne porozumienie zawarte pomiędzy MGOPS a PKS w Kamiennej Górze. Wydano 256 bezpłatnych kart przejazdu na rzecz 14 osób z problemem alkoholowym. W takiej formie udzielono także wsparcia osobom współuzależnionym oraz ofiarom przemocy w rodzinie

Zgodnie z art. 18, ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Przedmiotem opinii tut. Komisji była zgodność lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z Uchwałą Nr III/244/13 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta i Gminy Lubawka. Opinie wydawane są w formie postanowienia sygnowanego podpisami wszystkich członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce. W 2014 r. zaopiniowano 17 wniosków. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2014 r. stanowiły dochody Gminy, pochodzące z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VII. Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych w roku 2015.

Cele niniejszego Programu nakierowane są w szczególności na zadania Gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja 10 (ICD 10). W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia diagnozy dotyczącej rozpoznania uzależnienia od

alkoholu uprawniony jest lekarz.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. Ponadto zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione angażowały się również w ofertę ruchów samopomocowych w tym zajęcia w punktach konsultacyjnych czy systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików.

Realizacja wymienionego zadania będzie się odbywała w szczególności poprzez:

- a) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego, funkcjonującego przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawce, w ramach którego będzie dyżurował terapeuta uzależnień, udzielający wsparcia na rzecz osób uzależnionych i pijących szkodliwie, prowadzący konsultacje indywidualne i grupę wsparcia, motywujące do podjęcia leczenia oraz terapeuta prowadzący konsultacje i grupę wsparcia dla osób po podstawowym programie psychoterapii uzależnień,
- b) kierowanie osób nadużywających alkohol do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia terapii w warunkach ambulatoryjnych oraz współpraca z Poradnią w powyższym zakresie,
- c) kierowanie osób nadużywających alkohol do Poradni Zdrowia Psychicznego funkcjonującej przy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia wspomagającego leczenia alkoholizmu,
- d) dofinansowanie działalności Zakładu Lecznictwa Odwykowego w Czarnym Borze w szczególności w zakresie realizacji programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz wyposażenia placówki w materiały edukacyjne dla pacjentów,
- e) dofinansowanie działalności Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Kamiennej Górze w zakresie przeprowadzania programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia, programów ograniczania picia alkoholu,
- f) współpracę z przychodniami POZ z terenu Gminy Lubawka w zakresie sporządzenia skierowań niezbędnych do przyjęcia w stacjonarnych placówkach lecznictwa odwykowego,
- g) współpracę ze stacjonarnymi placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie zachowania trybu kierowania i ustalenia terminu leczenia osób nadużywających alkohol,
- h) współpracę z przychodniami POZ w terenie gminy Lubawka w zakresie organizacji leczenia farmakologicznego uzależnienia od alkoholu,
- i) prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego – posiedzenia GKRPA w każdą ostatnią środę miesiąca,
- j) kierowanie na badanie przez biegłych w kierunku stwierdzenia uzależnienia od alkoholu – organizacja badania, ponoszenie kosztów jego przeprowadzenia i sporządzenia opinii w przedmiocie sprawy,
- k) współpracę z Sądem Rejonowym w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego – pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu,
- l) współpracę z Zamiejscowym Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób nadużywających alkohol, warunkowo przedterminowo zwolnionych z zakładów karnych, posiadających karę w zawieszeniu

- lub objętych nadzorem kuratora z innego tytułu, do podjęcia leczenia odwykowego,
- m) działalność informacyjną dla mieszkańców Gminy Lubawka w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej oraz placówek leczenia odwykowego m.in. poprzez rozrowadzenie broszur informacyjnych w tym zakresie,
 - n) udzielanie wsparcia poprzez pracę socjalną na rzecz osób z problemem uzależnień przez wykwalifikowanych pracowników MGOPS w Lubawce,
 - o) współpraca ze stowarzyszeniami Anonimowych Alkoholików w zakresie organizacji wspólnych przedsięwzięć służących krzewieniu trzeźwości wśród społeczności.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się najczęściej do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia. Ważnym zadaniem pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Realizacja wymienionego zadania będzie się odbywała w szczególności poprzez:

- a) konsultacje indywidualne w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce dla osób współuzależnionych i funkcjonujących w otoczeniu osób pijących,
- b) kierowanie osób współuzależnionych oraz funkcjonujących w otoczeniu nadużywających alkohol do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Kamiennej Górze do udziału w programach terapeutycznych,
- c) kierowanie osób z syndromem DDA (Dorośle Dziecko Alkoholika) do udziału w programach terapeutycznych,
- d) dofinansowanie pobliskich placówek leczenia odwykowego w zakresie organizacji i przeprowadzania programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych i osób z syndromem DDA
- e) propagowanie procedury Niebieskie Karty w sprawach przemocy domowej oraz udzielanie rodzinom bezpłatnej pomocy psychospołecznej i prawnej,
- f) współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji procedury Niebieskie Karty oraz w zakresie opracowywania indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- g) interwencje i monitorowanie we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawce oraz Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubawce osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz problemem przemocy w rodzinie,
- h) konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, prowadzonych przez psychologa w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce
- i) współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze w zakresie organizacji i kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy,
- j) finansowanie i współfinansowanie programów radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów,

- k) usprawnienie współpracy z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości i organami ścigania, które mogą kierować osoby stosujące przemoc do w/w programów,
- l) podnoszenie kompetencji osób mających kontakt ze sprawcami i ofiarami przemocy, osobami nadużywającymi alkoholu oraz współuzależnionymi w zakresie motywowania ich do uczestnictwa w programach terapeutycznych,
- m) organizację i finansowanie superwizji indywidualnych i grupowych dla pracowników socjalnych MGOPS w Lubawce oraz pracowników pracujących w obszarze uzależnień i przemocy w rodzinie,
- n) współpracę z MGOPS w Lubawce w zakresie wsparcia pomocą społeczną osób uzależnionych i ich rodzin z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- o) uczestnictwo w konferencjach i debatach nt. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, mających na celu usprawnienie systemu współpracy między instytucjami pracującymi w przedmiotowym obszarze,
- p) współpracę ze szkołami z terenu gminy w zakresie organizacji pomocy terapeutycznej dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub przemocą w rodzinie (program rodzic + dziecko),
- q) współpracę z placówkami świadczącymi pomoc terapeutyczną, pedagogiczną i psychiatryczną dla dzieci i młodzieży w zakresie udzielania na rzecz w/w takiej formy wsparcia,
- r) organizację bezpłatnej pomocy prawnej na rzecz osób funkcjonujących w rodzinach z problemem alkoholowym i współpraca z instytucjami świadczącymi bezpłatnie taką pomoc, w tym Punktami Informacji Obywatelskiej i organami wymiaru sprawiedliwości,
- s) udzielanie pomocy psychospołecznej przez wykwalifikowanych pracowników MGOPS w Lubawce na rzecz członków rodzin uwikłanych w uzależnienia i problem przemocy w rodzinie
- t) prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej na terenie gminy nt. dostępnych form wsparcia socjalnego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób funkcjonujących w otoczeniu osób nadużywających alkohol oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie,
- u) dofinansowanie bieżącej działalności Świetlicy Środowiskowej "Promyczek" w Lubawce - świetlica m.in. dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innymi dysfunkcjami, zajęcia prowadzone z elementami socjoterapii, muzykoterapii, arteterapii, korekcyjno – kompensacyjne, sportowe.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w naszym kraju jest alkoholizm. Jego skutki determinują – w różnym natężeniu – nieomal wszystkie dziedziny życia. Ze szczególną siłą oddziałuje on na życie rodziny, stając się pośrednią a niejednokrotnie bezpośrednią przyczyną wielu zaburzeń i patologii. Największe szkody spowodowane nadmiernym pićciem dotyczą przede wszystkim dzieci, które - wychowując się w dysfunkcyjnym środowisku rodziny alkoholowej – stają się często ofiarami przemocy domowej. Dzieci te przeżywają ciągle lęki i frustracje, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, a jednocześnie niezwykle rzadko szukają pomocy, nie mogąc przełamać bariery wstydu i bezradności. Brak poczucia bezpieczeństwa, ciągły lęk i niepewność prowadzą do m.in. niskiej samooceny, braku umiejętności nawiązywania relacji, braku umiejętności budowania społecznie akceptowanego systemu wartości, a w konsekwencji często do modelowania zachowań z domów rodzinnych. Aby uchronić dzieci i młodzież przed wyżej opisanymi negatywnymi skutkami, niezbędne są

działania profilaktyczne.

Działania te, służące ochronie dzieci i młodzieży przed różnymi zagrożeniami powinny uwzględniać, że to właśnie alkohol jest najczęściej spożywaną przez nich substancją psychoaktywną, która otwiera drogę do podejmowania innych zachowań ryzykownych.

Podjęmowane inicjatywy profilaktyczne będą miały na celu edukowanie, uświadamianie, kształtowanie prawidłowych postaw, zdolności do dokonywania właściwych wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- a) przystąpienie do ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, z której materiały zostaną rozdysponowane wśród społeczności lokalnej oraz szkół z terenu gminy Lubawka,
- b) ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu o tematyce profilaktycznej nt. szkodliwości używania środków psychoaktywnych, dla uczniów szkół z terenu Gminy Lubawka,
- c) przystąpienie do ogólnopolskiej kampanii, mającej na celu edukację kierowców w zakresie trzeźwych postaw – m.in. udział w kampanii „Odpowiedzialny kierowca”
- d) uczestnictwo w imprezach lokalnych i prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych za pomocą zakupionego „Namiotu profilaktycznego”, z udziałem profilaktyka - terapeuty uzależnień oraz przedstawicieli GKRPA oraz MGOPS w Lubawce,
- e) zakup materiałów o tematyce profilaktycznej celem ich dystrybucji w „Namiocie profilaktycznym”,
- f) współpraca z organami policji oraz szkołami nauki jazdy w zakresie działań profilaktycznych na rzecz trzeźwości kierowców,
- g) organizacja i sfinansowanie programu profilaktycznego dla uczniów szkół gimnazjalnych pt. „Można inaczej”,
- h) sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla szkół o tematyce alkoholizmu prowadzonych przez instruktora terapii uzależnień,
- i) sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej, dotyczących przemocy rówieśniczej,
- j) sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla rodziców nt. zagrożeń wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz nt. zagrożeń związanych z przemocą rówieśniczą
- k) dofinansowanie form spędzania wolnego czasu dzieciom i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe (udziału w koloniach letnich, zimowiskach, zielonych szkołach, wycieczkach – wyjazdy z programem profilaktycznym itp.),
- l) dofinansowanie zajęć wakacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- m) doposażenie świetlic wiejskich z terenu Gminy Lubawka wg złożonego zapotrzebowania, celem rozszerzenia oferty zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- n) organizacja i sfinansowanie spektakli profilaktycznych (uzależnienia od alkoholu) dla szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- o) prenumerata polecanego przez PARPA miesięcznika REMEDIUM, poświęconego profilaktyce problemowej – pismo zawiera wskazówki dotyczące sporządzania oraz prowadzenia nowoczesnych programów profilaktycznych oraz sprawdzone metody pracy dostosowane do systemu edukacji,
- p) prowadzenie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych w zakresie

- wypełniania funkcji i ról społecznych dla dzieci i ich rodziców prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- q) organizację i finansowanie mityngu spikerskiego z udziałem terapeuty uzależnień oraz trzeźwiejących alkoholików,
 - r) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce poprzez udział w szkoleniach, w tym udział w szkoleniu z zakresu prowadzenia dialogu motywującego,
 - s) organizację szkoleń o tematyce uzależnień – szkolenie dla GKRPA oraz przedstawicieli instytucji oświatowych, służby zdrowia i funkcjonariuszy policji,
 - t) dokonywanie dwukrotnej kalibracji zakupionego w 2011 r. alkomatu na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce oraz zakup akcesoriów do alkomatu,
 - u) rozpowszechnianie telefonu zaufania: "**Pomarańczowa Linia**" 0 801 140 068 – Telefon dla rodziców dzieci, które piją.

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- a) wspieranie działań podejmowanych przez lokalne koalicje trzeźwościowe, mające wyraźne odniesienie profilaktyczne do różnego rodzaju spotkań, odbywających się bez alkoholu i w szczególności sposób eksponujących ten fakt,
- b) dofinansowanie pieszej pielgrzymki trzeźwości z udziałem mieszkańców gminy Lubawka, której trasa przebiega przez gminę Lubawka,
- c) wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych,
- d) wspieranie przedsięwzięć związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i zapobieganiem niebezpieczeństwom spowodowanym nadużyciem alkoholu – prowadzonym przez służby policji, straży miejskiej w zakresie prowadzenia oddziaływań profilaktycznych, interwencyjnych w środowiskach dzieci i młodzieży służącym zapobieganiu kontaktom tej grupy z substancjami psychoaktywnymi, a także działań na rzecz trzeźwości kierujących pojazdem (dotyczy dofinansowania zakupu niezbędnych materiałów znajdujących uzasadnienie dla wsparcia tych działań ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- a) kontrolowanie placówek, zajmujących się sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce.
- b) składanie wniosków do policji o wszczęciu dochodzenia, w związku z powzięciem informacji o naruszeniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VIII. Przeciwdziałanie narkomanii.

Realizacja działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii będzie się odbywać w szczególności poprzez:

1. sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla uczniów szkół z terenu gminy Lubawka, o tematyce narkomanii (w tym dopalacze i inne nowe substancje psychoaktywne) prowadzonych przez profilaktyka, terapeutę uzależnień,
2. organizacja i sfinansowanie spektakli profilaktycznych nt. szkodliwości używania substancji psychoaktywnych skierowanych do szkół podstawowych i gimnazjalnych,
3. przeprowadzenie kampanii "Narkotyki? To mnie nie kręci", poprzez rozprowadzenie materiałów edukacyjno – profilaktycznych i zorganizowanie warsztatów dla dzieci i rodziców z tego zakresu,
4. organizacja konkursu profilaktycznego pod hasłem kampanii „Narkotyki? To mnie nie kręci!”,
5. pomoc osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych w zakresie kierowania na leczenie uzależnienia od narkotyków,
6. współpraca ze stacjonarnymi placówkami lecznictwa w zakresie kierowania i zachowania trybu przyjęcia pacjentów do leczenia uzależnienia od narkotyków,
7. organizacja pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających narkotyków i uzależnionych od tych substancji – dyżury terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce
8. organizacja pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej dla osób funkcjonujących w otoczeniu osób nadużywających substancji psychoaktywnych,
9. prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej na terenie Gminy nt. dostępnych form wsparcia socjalnego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób funkcjonujących w otoczeniu osób nadużywających alkohol oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie,
10. współpraca z MGOPS w Lubawce w zakresie wsparcia pomocą społeczną osób uzależnionych i ich rodzin z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
11. rozpowszechnianie telefonu zaufania dla osób z problemem narkotykowym: **0 801 199 990** oraz telefonu zaufania **MONAR 022 823 65 31**

IX. Działalność i zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych znajduje się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawce ul. Dworcowa 33. Koordynatorem niniejszego programu jest Adriana Porada specjalista ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie zatrudniony w MGOPS w Lubawce.
2. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi 5 osób powołanych zarządzeniem Burmistrza Miasta Lubawka, w tym przedstawiciel oświaty, policji, Urzędu Miasta w Lubawce oraz 2 przedstawiciele Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce, przeszkolonych w zakresie zagadnień związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych
3. Środki przeznaczone na działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z finansów, stanowiących dochody gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Zadania Komisji w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia odwykowego:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek wynikających z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację

- małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
- b) wezwanie pełnoletniej osoby najbliższej osobie nadużywającej alkoholu w celu przeprowadzenia wywiadu na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce,
 - c) wezwanie na posiedzenie GKRPA osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie, pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań w związku z nadużywaniem alkoholu,
 - d) kierowanie osób nadużywających alkohol do Punktu Konsultacyjnego działającego przy MGOPS w Lubawce,
 - e) motywowanie osób nadużywających alkohol do podjęcia leczenia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego,
 - f) kierowanie osób nadużywających alkohol na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - g) podejmowanie decyzji o złożeniu wniosku do sądu w celu wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - h) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,
 - i) prowadzenie postępowania o leczenie odwykowe wobec osób uzależnionych i nadużywających narkotyków,
 - j) opiniowanie wydatków w celu zagwarantowania prawidłowej realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych,

5. Udział członka GKRPA w pracach Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych powołanych zarządzeniem Burmistrza Miasta Lubawka.

6. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce za udział w posiedzeniu, ustala się w wysokości 140,00 złotych brutto.

7. Podstawę do naliczania i wypłaty wynagrodzenia stanowi lista obecności członków na posiedzeniu komisji. Obecność jest obowiązkowa, a każdy z członków komisji potwierdza ją własnoręcznym podpisem. Wypłata wynagrodzenia będzie dokonywana na konta osobiste członków komisji.

8. Za pozostałe prace wykonywane przez członków komisji – m.in. kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych wynikające z realizacji Programu, prowadzenie działań profilaktycznych podczas imprez, odbywających się na terenie gminy oraz powiatu - podstawą do naliczenia i wypłaty wynagrodzenia będzie zawarta umowa zlecenie na okres realizacji zadania, wynagrodzenie ustalone wg stawek Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok tj. 50,00 zł/godz. brutto.

X. Postanowienie końcowe.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych jest dokumentem otwartym na modyfikacje i nowe propozycje na każdym etapie jego realizacji.

Sposobem kontroli realizacji programu jest sprawozdanie okresowe, przedłożone Radzie Miejskiej w Lubawce – szczegółowe za okres I półrocza i całego roku oraz bieżące informacje wg potrzeb Rady Miejskiej i Burmistrza Miasta Lubawka sporządzone przez Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce.